

ΙΤΑΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

[Τοῦ G. D'ANNUNZIO]

Ο ΑΔΕΛΦΟΚΤΟΝΟΣ

Δανιὴλ ἀνέβαινε τὴ σκάλα ἀνομιπώντας στὰ δεκα-
νίκια του. Ὁ Λούζ, μόλις ἔφτασε στ' αὐτιά του ὁ
κρότος ποὺ ἔρχαν τε δεκανίκια, ἀνοίξε τὰ μάτια
του διάπλατα, ἄγρια καὶ γιομάτα φλόγα, καὶ ἐκοίταξε
πρὸς τὴν πόρτα. Στὸ σκαλοπατιὴ τῆς εἶχε φανῆ ὁ
ἀδερφός του. Τὸ πρόσωπο τοῦ Λούζ, καταβεβλημένο
ἀπὸ τοὺς πόνους, φαρμμένο ἀπ' τὸν πυρετό, γιομάτο κοκκινωπὰ
ἐξανθήματα, πήρε ἔξαφνα ἐκφραση σκληρότητας καὶ μανίας. Ἀρ-
τὰξε σπασμωδικὰ τὰ χέρια τῆς μάννας του, φωνάζοντας μὲ φωνὴ
ἄγρια καὶ τσαζισμένη:

— Διὼν' τον! Διὼν' τον! Λὲ θέλω νὰ τὸν βλέπω. Ἀσοῦ; Λὲν
θέλω νὰ τὸν βλέπω, ποτέ, ποτέ, Ἀσοῦ;

Οἱ λέξεις πνιγόντουσαν στὸ λαμό του. Ἐξαφνα ἕνας δυνατὸς
βήχας, τὸν ἔπιασε, ποὺ τὸν ἔκανε νὰ σφίγγῃ νευρικὰ τὰ χέρια τῆς
μητέρας του καὶ ἀπάνω στὸ στήθος του τὸ πουκάμισό του ἐπαλλε
μισανόγοντας, σὲ κάδε τίνιγμα ἀπ' τὸ βήχα. Τὸ στόμα του εἶταν
πρησμένο καὶ ἀπάνω στὸ στήθος του τὰ ἐξανθήματα εἶχαν ἔξαφνὰ
ἐκρηκνῆσαν ἕνα εἶδος κρούστας, ποὺ σὲ κάθε βήσιμο ἐσπάζε καὶ
αἰμάτινε.

Ἡ μάννα του προσπαθοῦσε νὰ τὸν καθησυχάσῃ.
— Ὄχι, ὄχι, παιδί μου. Λὲν θὰ τὸν ξαναδῆς πειά. Θὰ κἀνω
αὐτὸ ποὺ θέλεις. Θὰ τὸν δώσω, θὰ τὸν δώσω! Τὸ σπῆτι εἶνε δικό
σου, παιδί μου, δικό σου ὀλαίκαρο. Μὲ καταλαβαίνεις;

Ὁ Λούζ τὴν ἔπιασε ἀπ' τὸ πρόσωπο.
— Τώρα, ἀμέσως! τῆς ξανάειπε μὲ μιὰ ἄγρια ἐπιμονή, ἀναση-
κωνόμενος στὸ κρεβάτι του καὶ σπρώχνοντας τὴ μάννα του πρὸς
τὴν πόρτα.

— Ναι, παιδί μου, τώρα, ἀμέσως.
Ὁ Δανιὴλ στεκότανε στὸ κατόφλι, ἀνομιπώντας στὰ δεκανί-
κια του. Εἶταν ἕνας φτωχὸς σακάτης. Τὰ μαλλιά του εἶταν τόσο
ξανθὰ, ποὺ φαίνοντουσαν ἄσπρα. Τὰ μάτια του εἶταν γλυκὰ καὶ
γαλιὰ γάτο ἀπὸ τὰ μαζὰ καὶ ἄραϊά βλέφαρά του.

Μπήξε μέσα χωρὶς νὰ πῆ τίποτα. Μιὰ παλαισιὰ τοῦ εἶχε στε-
ρῆσει τὴ φωνὴ του. Μὰ μόλις εἶδε τὰ μάτια τοῦ ἀρρώστου ζωφρο-
μένου ἀπάνω του μὲ τὸση σκληρότητα, σταμάτησε στὴ μέση τῆς κά-
μαρης, βσιτήχησε στὰ δεκανίκια του, ἀναποφάσιτος, μὴ τοῖμῶνα-
τας νὰ κἀνῃ τίποτα. Τὸ δεξιὸν τοῦ πόδι, κοντιότερο ἀπὸ τῆλο καὶ
στραμπουλιμένο, ἄρχισε νὰ τρέμῃ.

Ὁ Λούζ εἶπε στὴ μάννα του:
— Τί ἦρθε νὰ κἀνῃ ἐδῶ, αὐτὸς ὁ σακάτης; Διὼν' τον. Θέλω
νὰ τὸν δώσω! Ἀσοῦ; Ἀμέσως!

Ὁ Δανιὴλ κατάλαβε τὴ συνέβαινε σὰν εἶδε τὴ μητριὰ του ποὺ
σηκωνότανε. Τὴν ἐκοίταξεν ὁμοῦ τόσο παρακλητικὰ, τόσο ἰκετευ-
τικὰ, ποὺ καὶ αὐτῆνης ἡ καρδιὰ σφίγγε καὶ δὲν ἠθελε νὰ τὸν ἀπο-
πέμῃ. Ὁ Δανιὴλ βάζοντας γάτο ἀπ' τὴ μασχάλη τὸ ἕνα δεκα-
νίκι, ἔκανε μὲ τὸ χέρι ποὺ εἶχε μείνῃ ἐλευθέρω ἐν ἀτελειωμένο
κίνημα καὶ ἐβοῶξε ἐν ἀλόγαγο βλέμμα πρὸς τὸ ντουλάπι ποὺ εἶταν
σὲ μιὰ γωνιά. Αὐτὸ τὸ βλέμμα ἔλεγε:

— Πεινώ!
— Ὄχι, ὄχι! Μὴν τοῦ δώσης τίποτα! ἄρχισε νὰ φωνάζῃ ὁ
Λούζ, ποὺ σπαρτάριζε στὸ κρεβάτι του, ἐπιβάλλ-
οντας ἐκεῖ στὴ μάννα του τὴν ἰδιοτροπία καὶ τὸ
μῖσος του. Τίποτε! πέταχ τον ὄσω.

Ὁ Δανιὴλ εἶχε γείρει τὸ μεγάλο του κεφάλι
πρὸς τὸ στήθος, ἔτρεψε, τὰ μάτια του εἶταν γιομάτα
δάκρυα. Ὅταν ἡ μητριὰ του ἔβαλε τὸ χέρι τῆς
στὸν ὄμο του καὶ τὸν ἐσπρωξε πρὸς τὴν πόρτα,
τὸν ἔπιασαν δυνατοὶ λυγμοί. Τὴν ἄρπασε νὰ τὸν
βγάλῃ ὄσω. Ἐπειτα ἄκουσε τὴν πόρτα ποὺ ἐκλεισε
πίσω του καὶ ἐστάθηρε στὴ σκάλα, κλαίοντας μὲ λυγ-
μούς. Οἱ λυγμοὶ του εἶταν δυνατοὶ καὶ ἀκατάπαυ-
στοι.

Ἀκούγοντάς τον ὁ Λούζ ἔκαμε ἕνα κίνημα θυ-
μοῦ καὶ εἶπε στὴ μητέρα του.
— Τὸν ἄκοῦς; Ἐπίτηδες τὸ κἀνει.

Ὁ ἀδελφικός λυγμὸς παρατεινότανε. Τὸν διέ-
κοπτε κάθε τόσο ἕνας γρηλλισιὸς περιεργός, θλιβε-
ρός σὰν τὸ ῥόγχο τοῦ ἐτοιμοθανάτου ζώου.

— Μὰ ἄκου λοιπόν! Γκρέμισ τον κάτ' ἀπ' τὴ
σκάλα! φώναξε ὁ Λούζ.

Ἡ μητέρα του σηκώθηκε, ἔτρεξε πρὸς τὴν πόρτα καὶ ἐσήκωσε
κατὰ τοῦ σακάτη τὸ σκληρὰ τῆς χέρια, τὰ συνεισμένα νὰ δέρονται
καὶ νὰ πληγώνουν.

Ὁ Λούζ σηκωγμένος στὴν ἀγκάνας του, ξαναφώναξε:
— Ἀκόμα! Ἀκόμα! Χτύπα τον!

Μὲ τὸ ξύλο ὁ Δανιὴλ σάπασε. Κατέβηκε στὸ δρόμο, καταπίνον-
τας τὸ κλάμα του. Πεινοῦσε δὴ ὀλόκληρες ἡμέρες δὲν εἶχε φάει
τίποτα. Μόλις μποροῦσε καὶ σερνότανε στὶς μαζοῦρες του.

Μιὰ παρέα ἀπὸ μαζοῦρα πέρασε. Σεπετοῦσαν τρέχοντας ἕναν
χαρταετό.

Μόλις εἶδαν τὸν Δανιὴλ, τὸν ἐσπρωξαν φωνάζοντας:
— Νά! ὁ σακάτης!

Ἄλλοι τὸν ἐχλεύαζαν, λέγοντας.
— Ἄν μπορῆς, τρέχα καὶ σὺ μαζί μας.
Κι ἄλλοι κοροῖδεύοντας τὸ μεγάλο του κεφάλι,
τὸν ρωτοῦσαν:

— Ἐ, σακάτη, πόσο ἡ ὄσα τὸ μυαλό;
Ἐνας ἄλλος, πιὸ σκληρός, τοῦ τράβηξε τὴ μιὰ
μαζοῦρα, ποὺ ἀμέσως ἔξερχε ἀπ' τὸ χέρι του καὶ
ἔπεσε χωρὶς. Ὁ μουγγὸς ταλαντεύηκε, ἔπειτα κα-
τόρθωσε μὲ κόπο νὰ πιάσῃ τὴ μαζοῦρα του καὶ
ξανάρισε νὰ περπατῇ. Οἱ φωνὲς καὶ τὰ γέλια τῶν
χαμηλιῶν χάρηκαν πρὸς τὸ μέρος τοῦ ποταμοῦ. Ὁ
χαρταετός, σὰν παραμυθιὸ ποῦλι ἀνέβαινε μεσ' στὸν
τραυταφυλλένιο καὶ γλυκὸ ὄφρανο. Στὴν ἀεροστομα-
τιὰ ἕνας ὄμιλος στρατιωτῶν τραγουδοῦσε. Εἶταν ἡ
ὄραία ἐποχὴ ποὺ ἔρχεται μετὰ τὸ Πάσχα.

Ὁ Δανιὴλ ἐννοιοῦσε τὴν πείνα νὰ τοῦ δαγκῶνῃ τὰ σπλάγχνα
καὶ εἶπε:

— Θὰ πάω νὰ ζητήσω ἐλεημοσύνη.
Ἀπὸ τὸ γειτονικὸ φούφνο ἡ γλυκερὰ μυροδία τοῦ φρέσκου φο-
μοῦ ἔτρεψε μὲ τὴν ἀνοσιβίαση αἴρα. Ἐνας ἀνθρώπος μὲ μιὰ ἄσπρη
ποδιά πέρασε. Στὸ κεφάλι του εἶχε μιὰ μαζοῦρα σανίδα μὲ πολλὰ φο-
μιά, ποὺ ἄρχιζαν ἀκόμα. Ἀπὸ σκόλλοι τὸν ἀκολουθοῦσαν, μὲ τούργ-
χος φηλά, σαλεύοντας τὴν οὐρά τους.

Ὁ Δανιὴλ πίστευσε πὸς θὰ λιποθυμοῦσε ἀπ' τὴν πείνα. Ἐλεγε
μέσα του:

— Πρέπει νὰ ζητήσω ἐλεημοσύνη! ἂν δὲ ζητήσω θὰ πεθάνω ἀπ'
τὴν πείνα.

Τὸ δειλὸν ἔπεφτε ἄργα. Οἱ κιαπιάνες γέμιζαν τὸν ἀέρα μ' ἕνα
ἦχο βαθῦ καὶ συνεχῆ.

Ὁ Δανιὴλ εἶπε:
— Θὰ πάω νὰ σταθῶ μπρὸς στὴν πόρτα τῆς ἐκκλησίας.

Καὶ σφύρηκε πρὸς τὴν ἐκκλησία.
Ἡ ἐκκλησία εἶταν ἀνοχτῆ. Στὸ βάθος εἶταν ἡ Ἁγία Τράπεζα,
φωτισμένη ἀπὸ μικρὲς φλόγες ποὺ ἔτρεφαν. Ἀπὸ τὴν πόρτα ἔβγα-
ναν ἀδυνατισμένα τὰ μῦρα τοῦ μοσκολίβανου καὶ τοῦ λιβανιοῦ.
Κάθε τόσο τὸ ἀρμόνιο σκόρπιζε τοὺς ἦχους του.

Ὁ Δανιὴλ ἐννοιοῦσε καινούργια δάκρυα νὰ τοῦ βορκαζοῦνται τὰ μά-
τια καὶ ἔκανε μὲ τὴν καρδιά του μιὰ θερμὴ προσευχὴ.
— Ὁ Κύριε, ὁ Θεέ μου, βοήθησέ με.

Οἱ εὐλαβεῖς, δύο δύο, τρεῖς τρεῖς ἔμπαιναν ἀπ' τὴν πόρτα τῆς ἐκ-
κλησίας. Ὁ Δανιὴλ δὲν τόλμυσε ν' ἀλίσση τὸ χέρι του.
Κοντὰ του ἕνας ζητιάνος κλαίγοντανε:

— Ἐλεημοσύνη, γιὰ τὸνομα τοῦ Θεοῦ!

Ὁ μουγγὸς ντράπηκε.
Εἶδε τὴ μητριὰ του νὰ μπαῖνῃ στὴν ἐκκλησία, περιτυλιγμένη
σ' ἕνα βαρὺ μαῦρο ἐπανοφόρι, καὶ σέφτηκε:

— Ἄν ἐτήγαινα τώρα στὸ σπῆτι ποὺ λείπει αὐτῆ;
Τὸ μαρτύριό τῆς πείνας, ἦταν τόσο ἐπιτακτικὸ ποὺ δὲν ἐπεριμένε
περισσότερο. Πηδοῦσε κυριολεκτικῶς ἀπάνω στῆς μαζοῦρες του,
πληγώντας σπῆτι του γιὰ τὸ φοῦρι.

Γρηγόρος σὰν ἄσπρατῃ, ἔφτασε σπῆτι του, λαχανιασμένος μὲ
παλμούς, ἀνέβαινε ἀδόρυφα τῆς σκάλες μὲ γλίεες
προφυλάξεις. Ψηλαφῆτα, ἔφτασε γιὰ τὸ κλειδί σὲ μιὰ
τύπια τοῦ τοῖχου. Ὅπου τὸ ἔβαλε πάντα ἡ μητριὰ
του ὅταν ἔβγαλε ἔσω. Τὸ βόηκε καὶ, πρὶν ν' ἀνοί-
ξῃ, ζοῦταξε ἀπ' τὴν κλειδαγοῦρα. Ὁ Λούζ στὸ
κρεβάτι του φαίνοντανε σὰ νὰ κοιμάται. Ὁ Δανιὴλ
σέφτηκε:

— Ἄν μποροῦσα νὰ πάρω φοῦρι χωρὶς νὰ τὸν
ἐπληρώσω!

Καὶ ἔτρεψε τὸ κλειδί, ἄργα, ἄργα, κρατώντας
τὴν ἀναπνοὴ του.

Ἡ πείνα τοῦ ἔδινε θάρρος. Μπήξε, στήρι-
ζοντάς μ' ἐξαιρετικὴ προσοχὴ τὶς μαζοῦρες του,
χωρὶς ν' ἀφήνῃ τὸν ἀδελφὸ του ἀπ' τὰ μάτια του.

— Κι' ἂν ἐπληρώσῃ;
Ὁ ἀδελφός του πεσμένος μὲ τὴν πλάτη, κοιμώ-
τανε ἀναπνεύοντας μὲ δυσκολία. Ἐνα χεῖρ ἀναμμένο
ἀπάνω στὸν τραπέζι, ἔρχιχε στὸν τοῖχο μακριῶς
ἴσκιους πρὸ σέλευνα.

Μόλις ἔφτασε κοντὰ στὴν ἀρτοθήκη ὁ Δανιὴλ γιὰ νὰ δαιμάσῃ
τὴν παραφορά του, στάθηκε. Κοίταξε τὸν κοιμισμένο, ἔπειτα βά-
ζοντας τὶς δύο μαζοῦρες του στὴ μασχάλη του, προσπάθησε ν' ἀνα-
σηκώσῃ τὸ σκέπασμά τῆς. Ἡ ἀρτοθήκη ἔκανε ἕναν ξερὸ κρότος.

Ὁ Λούζ μ' ἕνα ἔξαφνο τίνιγμα ἀνοίξε τὰ μάτια του, εἶδε τί ἔκανε
ὁ ἀδερφός του καὶ ἄρχισε νὰ τοῦ φωνάζῃ κουνώντας, τὰ χέρια του
σὰν κολασμένους.

— Ἄ, κλέφτη! κλέφτη! Βοήθη!

Μὰ ἡ λύσσα του δὲν περιόριζε τὸ σημεῖο αὐτό. Κ' ἐνὸς ὁ
ἀδερφός του γυρνέμος ἀπάνω στὴν ἀρτοθήκη, ἔτρεψε ἀπὸ τὴν ἐπι-
θυμία, ζητοῦσε μὲ τὸ χεῖρ τοῦ ἀδελφικοῦ κομμάτι φοῦρι,
ἐκεῖνος πῆδηξε ἀπ' τὸ κρεῖνον, του γιὰ νὰ μὴν τὸν ἀφήσῃ νὰ

ΤΖΙΑΚΟΜΟ ΠΟΥΤΣΙΝΙ

Ποιός δὲν ἔχει ἀκούσει ἢ δὲν ἔχει τραγουδήσει τουλάχιστον ἓνα κομμάτι ἀπὸ τὴν «Τόσκα» ἢ τὴν «Μποέμ»; Ὅλοι μαζὶ ἀσφαλῶς. Καὶ ὅλοι φυσικὰ γνωρίζουν τὸν συνθέτην τῶν ὁραίων αὐτῶν μελοδραμάτων, τὸν Τζιάκομο Πουτσίνι, πού πέθανε τὴν περασμένη βδομάδα καὶ τὸν θρηνεῖ σήμερα ἡ Ἰταλία καὶ μαζὶ τῆς ὅλος ὁ ἄλλος κόσμος πού ἐννοίωσε τὴ γοητεία τῆς μουσικῆς ἐκφράσεώς του καὶ ἀγάπησε μὲ πάθος τὴ γλύκα τῆς μελωδικῆς του συνθέσεως.

Τζιάκομο Πουτσίνι

Καταγόμενος ὁ Πουτσίνι ἀπὸ μίαν οἰκογένειαν πού αἰῶνα ὀλόκληρο παρουσίαζε διαφόρους συνθέτας ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, συνέχισε τὴν παράδοσι αὐτῆ, μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι ἀπίστησε πρὸς τὸ θρησκευτικὸν μέλος καὶ ἀφωσιώθηκε στὴν ὄπερα. Ἡ πρώτη του ἐμφάνισις ἦταν θριαμβευτικῆ. Κατόπιν μὲ τὴ «Μποέμ», τὴ «Μπατερφλάυ», τὴ «Μανόν», τὴν «Τόσκα» καὶ τὰ ἄλλα του ἔργα κατέκτησε τὴν Ἰταλία σὲ τέτοιο σημεῖο, ὥστε ἕνας φίλος του νὰ τοῦ πῆ μιά μέρα τὸ ἔξης χαρακτηριστικόν: «Ἄκου, Τζιάκομο, τὸ ξέρεις πὼς ἔχεις μεταβαλῆ τὴν Ἰταλίαν σ' ἓνα ἀπεραντο νεκροταφεῖο μὲ τὴν «Τόσκα» σου;» Καὶ ἐπειδὴ ὁ Πουτσίνι δὲν καταλάβαινε, ὁ φίλος του τοῦ ἐξηγήθηκε ὡς ἔξης: «Νά, ὅπου κι ἂν πᾶς ἀκούς ἄντρες, γυναῖκες καὶ παιδιά νὰ φωνάζουν μὲ ὄλην τὴν δύναμι: «Πεθαίνω ἀτελεισιμένα!» Ὁ φίλος τοῦ συνθέτου ὑπονοῦσε τὸ γνωστὸ στίχο τοῦ τραγουδιοῦ τοῦ Καραβαδόση στὴν «Τόσκα», πού τὸν ἀκούμε συχνὰ καὶ στὴν Ἀθήνα. Τὸ τελευταῖον του ἔργον ὑπῆρξεν ἡ «Τουραντὸ» πού εἶχε προαγγελθῆ γιὰ τὴ φετεινῆ σαζόν τῆς «Σκάλας» τοῦ Μιλάνου.

Ὁ Τζιάκομο Πουτσίνι πέθανε στὰς Βρυξέλλας ὅπου εἶχε μεταβῆ ὅπως ὑποστῆ ραδιοθεραπείαν, καθόσον ἔπασχεν ἐκ καρκίνου τοῦ λάρυγγος. Ἦτο ἡλικίας 66 ἐτῶν.

Ὁ Πουτσίνι εἶχεν ἐκλεγῆ ἑσχάτως καὶ γεροϋσιαστής.

Φιλόμουδος

ΤΑ ΔΙΑΤΙ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΟΤΙ

Διατί ὅταν ὁ ἄνεμος πνέῃ ἐξ ἀνατολῶν ὑπάρχει λιγώτερη δροσιά, παρὰ ὅταν πνέῃ ἐκ δυσμῶν; **Διότι** οἱ ἀνατολικοὶ ἄνεμοι περνοῦν ἀπὸ τὴν ἠπειρον καὶ γι αὐτὸ φθάνουν ἐδῶ ξηροί, ἐνῶ οἱ δυτικοὶ ἄνεμοι διερχόμενοι ἀπὸ τὸν Ἀτλαντικὸν ὠκεανόν, φθάνουν ὑγροί.

Διατί τὰ μαῦρα καπέλλα κοκκινίζουν ὅταν ἐκτεθοῦν στὸν ἀέρα τῆς θαλάσσης; **Διότι** ἡ βαφῆ τῶν καπέλων αὐτῶν περιέχει σίδηρον, ὁ ὁποῖος ἐνούμενος μὲ τὸ χλωρίον πού ὑπάρχει στὸν θαλασσινὸν ἀέρα, σχηματίζουν τὸν χλωριούχον σίδηρον, ὅστις ἀποσυντίθεται μετ' ὀλίγον καὶ σχηματίζει τὸ ἐνυδρὸν ὀξειδίου τοῦ σιδήρου, τοῦ ὁποῖου τὸ χρῶμα εἶνε βαθύ κόκκινο.

Διατί ἡ ἑσπερινὴ δρόσος εἶναι νοσηρὰ; **Διότι** ὁ πλήρης ὑδρατμῶν ἀήρ τῆς ἀτμοσφαιρας περιέχει διαλυμένες μερικῆς οὐσίες, πού μεταδίδουν σ' αὐτὴν νοσώδεις ιδιότητες. Μέρος τῶν οὐσιῶν αὐτῶν κάθεται ἐπάνω στὸ δέρμα τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὴν δροσιά καὶ τοῦ μεταδίδει διαφόρους ἀσθενείας.

Ὁ κ. Ἀδόφος

πάρῃ τίποτε.

— Κλέφτη, κλέφτη! φώναζε σάν τρελλός.

Σάν μανιακός, κατέβασε ἀποτόμως τὸ βαρὺ σκέπασμα τῆς ἀρτοθήκης καὶ ἔκλεισε μέσα τὸ κεφάλι τοῦ Δανιήλ, πού σπάρταζε ἀτελειστικά, σάν ζῶο πιασμένο στὴν παγίδα. Ὁ Λούκ τὸ κρατοῦσε καλὰ, παρ' ὅλες τῆς προσπάθειες τοῦ αἰχμαλώτου. Εἶχε χάσει κάθε συνείδηση τοῦ τί ἔκανε. Πίεζε μ' ὅλο του τὸ βάρος, σά νὰ ἤθελε ν' ἀποκεφαλίσῃ τὸν ἀδερφό του. Τὸ σκέπασμα ἔτριξε, ἔμπαινε μεσ' στὴ σάρκα, ἔσπαζε τ' ἀγγεῖα τοῦ λαιμοῦ, καὶ ἐτρύπαγε τῆς ἀρτηρίας καὶ τὰ νεῦρα, τόσο πού τέλος ἓνα σῶμα ἀδρανῆς κρεμάστηκε ἀπ τὴν ἀρτοθήκη, ἓνα σῶμα πού δὲν ἔδινε πιά κανένα σημεῖο ζωῆς...

Ὁ Λούκ, βλέποντας ἔξαφνα τὸ δολοφονημένον σακάτι, ἐπάγωσε! Ἐνας τρόμος τρελλός πλημύρισε τὴν ψυχὴ του. Τρέμοντας, καταξάλισμένος, ταλαντευόμενος, ἔκανε τὸ γύρο τῆς κάμαρης πού ἡ ἀνταίγεια τοῦ κεριοῦ τὴ γιόμιζαν ἀπὸ τρόμους, ἀρπαξε ὅλα μαζὶ τὰ σκεπάσματα, τὰ ἔσυρε χάμω, κατακλίσει καὶ αὐτὸ, σκεπάστηκε ὀλόκληρος καὶ χάθηκε κατ' ἀπ τὸ κρεβάτι του. Μὲσ' στὴ σιωπῆ τὰ δόντια του ἔτριξαν σά λίμα στὸ σίδερο. Βογγούσε σάν κτήνος πού τὸ σφάζουν! Τὸ πτώμα τοῦ Δανιήλ κρεμότανε ἀπ τὴν κασέλα τοῦ ψωμιοῦ ἀδρανῆς, φρικτὸ, ἀκίνητο...

G. D'ANNUNZIO

ΤΟΥ ΕΠΤΑΝΗΣΙΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ Ι. ΤΣΑΚΑΣΙΑΝΟΥ

[Ἐυγενὸς παρασημασθεῖσα ἀπὸ τοῦ υἱοῦ του κ. Γ. Τσακασιάνου]

(Συνέχεια ἐξ τοῦ προηγουμένου.)

Ὁ παρθενικώτατος, ὁ ἅγιος ἐκείνος, τῆς Ἐβραϊοπούλας μ' οὐ ἔρω, πού ἄλλη φορὰ

«Μοῦ φώτιζε τοὺς λογισμοὺς καὶ ἀνύψωνέ με ὁ πόνος σ' ἀγνώστους καὶ αἴλους; καὶ ἀπαστους, πλῆθος αἰθέριους κόσμους πού πνές καὶ σβύνει; καὶ ἀναζῆς καὶ αἰώνια, λές, γιεννίσει!»

Ὁ αἰθερόλαμος καὶ ὄνειροπλέχτης ἐκείνος, ἀποστρέφεται τώρα τὸν χαμηλὸν ἀποστάτην, μ' ἐβδελύσεται.

Ἔτσι λοιπὸν ἀπὸ τὸ μολυσματικὸ δάγκωμα τῆς Κεβούλης, μ' ἔσωσεν ὁ σάρακας τῆς Νένοσ καὶ ἀπὸ τοῦτον ὁ βραχάς τῆς Τέτας, τὸν ὁποῖον διεδέχθη ὁ καρκίνος τῆς Ἀνθούλας. Μέσα δὲ εἰς ὄλην αὐτὴν τὴν σαλίλα, παρουσιάσθη ὡς σωτὴρ μου μιὰ ξανθὴ—ξένη ἐτούτη—ἠθοποιός, ἥτις μὲ κατέστησε τ' ἐλεῖον τοῦ τερατώδους ἐκείνου βίου φεατρῖνον!

Μιὰ ἀπὸ τὰς μικρὰς ἀποδείξεις τῆς ὀπισθοδρομικῆς τούτης τελειοποιήσεώς μου εἶναι καὶ ἡ ἀκόλουθη:

Αὐτὴ ἡ ξανθὴ πανουκλίτσα πείσμωνε μιὰ βραδιά «ἔτσι, γιὰ ντράπηκα, λέει νὰ περάσω μαζὶ ὑπὲρ τῆς, ἀπὸ τὸ πολυσύχναστο πλάτωμα ἂν γίω ν' ἄνω Πάνατ' οὐ.» Ξαναγυρίσαμε, λοιπόν, εἰς τὸ σπῆτι μὲ τὰ μούτρα καὶ οἱ δυὸ κατεβασμένα. Ἐκεῖ δὲ πού ἄρχισε νὰ γδύνεται καὶ νὰ πετᾷ σάν φρενιασμένη τὰ φορέματά της ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, γυρίζει ἔξαφνα, φαρμακερῆ σάν τὴν ὀχιά, καὶ μοῦ λέγει:

— Θηρίο!... νά, θὰ ἰδῆς τώρα τί θὰ κάμω ἐξ αἰτίας σου!

Κ' ἔτσι μισοντυμένη ὡς εὐρίσκοτο, καὶ χωρὶς νὰ βάλῃ καπέλλο, πηδᾷ τῆς σκάλες σάν δαίμονας, γβρίνει ἔξω στὸ δρόμο καὶ τρέχει πρὸς τὸ Πόρτο. Τρέχω καὶ ἐγὼ πίσωθὲ τῆς, τρέχουν καὶ τὰ δυὸ μωρὰ τῆς ὀλολύζοντα. Ἡ ἀκολουθία τῶν περὶ ἐργῶν ὄλο καὶ αὐθάνει, ἔξω μ' ἀφάνει. Τέλος φθάνει στὸ ἄκρον τοῦ Πόρτου στὴν τσίμα, ὡς λένε. Ἡ ἔκτασις, δὲν εἶχε π' οὐ πλέον νὰ προχωρήσῃ. Σταματᾷ καὶ παρατηρεῖ ὀλόγυρὰ τῆς... Αἴφνης:

— Τὰ παιδιά μου, τὰ παιδάκια μου! φωνάζει ὡς φρενοβλαβῆς. Ἐκεῖνα τὰ κακόμοιρα τρέχουν σιμά τῆς.

— Μαμάκα, μαμάκα!... πᾶμε σπῆτι μας! Ξεφωνίζουν τρεμουλιασμένα. Ἡ καλὴ τους ἡ μαμάκα σκύβει καὶ τὰ καταφιλεῖ γιὰ τελευταία φορὰ... «τὰ πτωχὰ τῆς»!

Εγὼ—τέλειος τώρα θεατρίνος, καθὼς εἶπαμε:

— Ἔλα, ἀρκεῖ πειὰ, τῆς λέγω' τὰ φίληδες τὰ παιδιά σου..... Πνίξου, τέλος, μοῦμια, γιὰ νὰ σωθοῦνε πλέον καὶ αὐτὰ ἀπὸ ἓνα τέτοιο τέρας!

— Ἡ ἀκολουθία γελᾷ.

— Ὅμιλεῖς ἀκόμη, φονία τῆς καρδιάς μου; Μοῦμια, ἔ; Βασίλισσα, λέγε με, βασίλισσα, νά!

— Σὲ λέω καὶ αὐτὸ κ' ἄρα τὸ ῥοῖσσο... ἀρκεῖ νὰ πνιγῆς!

— Ἄ, νομίζεις ὅτι παριστάνω, θηρίον, ἄ, ὄχι... Νά... τέκνα μου, σὰς ἀφήνω...

Καὶ ὀρμὰ ἡ σκύλλα πρὸς τὴ θάλασσα μὲ σταθερὴ πλέον ἀπόφαση.

Ἡ ἀκολουθία τρομάζει.

— Ἄ, ὄχι, θηρίον!—γυρίζει πάλι καὶ μοῦ λέγει—δὲν θὰ γίνῃ αὐτὸ σου τὸ κέφι. Δὲν χάνω τὴ ζωὴ μου ἐγὼ, γιὰ νὰ γράψῃς ἐσὺ ποιήματα!... Ἐννοία σου, καὶ ἡ Μαίρη δὲν εἶνε τρελλή!

— Κύριοι, τελείωσε ἡ παράστασις! γυρίζω τότε καὶ λέγω πρὸς τοὺς ἐκεῖ συναθροισμένους. Κάνετε λίγη θέση, παρατηρῶ, γιὰ νὰ συνοδεύσω τὴν κυρία πρωταγωνίστρια!

Τὴν ἄλλη ἡμέρα ρωτοῦσε κάποιος τὸ θεῖο μου:

— Πὼς ἔλεγες, κύρ Διονυσάκη, ἡ κωμῶδιὰ τὴν ὁποίαν ἔπαιξαν χθὲς τὸ βράδυ στὸ Πόρτο ὁ Γιαννάκης μὲ τὴ Μαίρη;

Καὶ ὁ θεῖός μου ἀφελέστατα:

— «Βρῆκε ἡ κάμπα τὸ σαθάρο».

Παρασυρόμενος ἀπὸ τ' ἀμαρτωλά μου αὐτὰ ἐπεισόδια, κόντευμα νὰ παραλείψω τὸ πρῶτο ταξεῖδι πού ἔκανα εἰς τὰς Ἀθήνας τὸν Δεκεμβρίον τοῦ 1877.

Ἐκεῖ, ὁ πρῶτος μὲ τὸν ὁποῖο συναντήθηκα εἶταν ὁ φίλατος μου θιασάρχης κ. Δ. Ταβουλάρης, ὅστις εὐθύ—εὐθύ μὲ ὠδήγησεν εἰς ὅλα τὰ γραφεῖα τῶν δημοσιογράφων. Μὲ πρωτοπάτηε, θυμούμαι εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Ἐφημερίδος» ὅπου ὁ μακαρίτης Δημ. Κορομηλάς μαζὶ μὲ τοὺς πολυφίλους κ. κ. Γ. Γ. Καμπούρογλου καὶ Ἀ. Μωραϊτίδην μοῦ ἔσφιξαν τὸ χέρι φιλικώτατα. Ἐκεῖ δὲ πού ἄρχισαν νὰ πλέκουν ἀπὸ τὰ εὐγενέστερα τῆς ψυχῆς των ἀνθῆ τὸ τιμητικώτερο τῆς ζωῆς μου στεφάνι, τοῦς εἶπα κατακόκκινο; ἀπὸ ἐντροπῆ ὅτι «ἐγὼ δὲν εἶμαι παρὰ ἓνα φτωχὸ μπαμπούρογλου». Ὁ κ. Καμπούρογλος, ὡς νὰ μὴν ἐπίστεψε, ἐρωτᾷ δι' ἐνός βλέμματός του τὸν κ. Ταβουλάρην, ὅστις δι' ἐνός ἄλλου βλέμματός του ἐπεσφράγισε τὴν φ ο β ε ρ ἄ ν ἄ λ ἡ θ ε ι α ν.

(Ἀκολουθεῖ)

